

Καὶ τὸ Λύκειο, παρακαλοῦμε, λέγεται **Πραχτικό**, πού πᾶν νὰ πεί πῶς πραχτικά πρέπει νάβῃ καὶ τὰ μυαλά κεινῶν πού διδάσκουνε κεῖ μέσα.

*

ΩΣΤΟΣΟ «δὲν ἐτέθη ἤδη ἐν ἰσχύϊ τὸ νέον Σύνταγμα», καθὼς γράφουν κάθε μέρα οἱ φημερίδες· μπορούσε λοιπὸν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας νὰ πεί στοὺς διάφορους γλωσσισμύντορες πῶς παραπολὺ νωρὶς ἀρχινήσανε νὰ στήνουν τίς καριγιόλες τους καὶ νὰ κατατομοῦν ὅσους μαθητὲς δὲ δέχονται, ἐπειδὴ καὶ τὸ θέλει τὸ Σύνταγμα, νὰ μεταβάλλουν τὰ κεφάλια τους σὲ νεροκολοκύθες.

Καὶ τί ἔχει νὰ γίνῃ ἀκόμα !

*

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ τῆς Παιδείας, οἱ καθηγητὰδες καὶ οἱ φοιτητὰδες τοῦ Πανεπιστήμιου, ὁ Ἀθηναῖκος τύπος, οἱ γλωσσισμύντορες κι ὅλοι οἱ ἐπίσημοι κι ἀνεπίσημοι πέρα πέρα, ἂς διαβάσουνε σήμερα τὴν πρώτη σελίδα τοῦ «Νουμά» νὰ καμαρώσουνε πῶς μιλάει γιὰ τὸν Ποιητὴ τὸ ἄνθος τῆς Γαλλικῆς Ἐπιστήμης. Θὰν τίς ἔχουν ἀκουστά τις ὑπογραφές πού στολίζουν τὴν τιμητικὴ δῆλωση πού δημοσιεύτηκε στὸν Παριζιάνικο «Temps» κ' ἔτσι μᾶς βγάζουν ἀπὸ τὸν κόπο νὰν τοὺς ποῦμε περισσότερα.

Θυμάστε πῶς μίλησε ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας στὸ περίφημο ἔγγραφο του γιὰ τὸν Παλαμᾶ, καὶ βλέπετε σήμερα πῶς μιᾶνε οἱ Γάλλοι Ἐπιστήμονες. Τόσο μόνο. Περισσότερο κάθε ἄλλο σκόλιο.

ΠΡΟΣ ΤΟ ἈΔΕΡΦΑΤΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ,

Μόναχο 28 τοῦ Μάη 1911

Ἀξιότιμοι Κύριοι,

Δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ χαίρεται ψυχόρμητα κάθε Ρωμιὸς γιὰ τὸ ξεφλάστρωμα κάθε καινούργιας Ἰδέας πού ἀπὸ τὴ Ρωμιοσύνη βγαίνει καὶ στὴ Ρωμιοσύνη ξαναγυρίζει. Κ' ἡ Ἰδέα τοῦ Ἀδερφάτου σας γιὰ τὴ γλώσσα εἶναι καινούρια, καινούρια στὴ νέα σημασία κι ἀποτύπωση πού δίνετε σὲ τούτηνε τὴ λέξη. Γιατὶ ἡ νίκη τῆς δημοτικῆς εἶναι πιά σίγουρη, ἀνεξάρτητη ἀπὸ χρόνον καὶ τόπον καὶ ἄτομα. Εἶναι τὸ ἐσώψυχο ἀποτέλεσμα τοῦ προσταχτικοῦ κατηγορηματικοῦ πού ἡ ἐξωτερικὴ συνθηματικὴ του ἐκφραση δύσκολα θὰ μπορούσε νὰ βαλθεῖ σὲ μαθηματικὸν τύπον, ὄντας τὸ ἀναγκαῖον ἀποτέλεσμα μιᾶς διανοητικῆς ἐνέργειας πού γίνεται γιὰ ὀρισμένες Ἰδέες κάθε φορὰ πού παρουσιάζεται τὸ φανέρωμά τους σὲ προσταχτικὴ λύση ἀπὸ ἄτομα πού βρίσκονται σὲ ἄμεση ἐπαφὴ μὲ τὴ μελλάμενη νίκη τῆς Ἰδέας. Γιὰ τοῦτο καὶ πολὺ καλὰ κάμανε νὰ ὑψωθεῖτε πάνω ἀπὸ οὐδολα καὶ γραμματικὲς, πάνω ἀπὸ πραχτικὲς ὠφέλειες καὶ ἄμεσες ἐφαρμογὲς γιὰ νὰ μᾶς δείξετε τὸ αἰωνόβιο τῆς Ἰδέας, πού φτερουγιάζει ἀποπάνω ἀπὸ τὰ περιορισμένα καὶ πολλὰς φορὲς ἐγωϊστικὰ κεφάλια τῶν κάθε λογῆς διδάχωνε.

Σᾶς παρακαλοῦμε νὰ πιστέψετε πῶς θὰ μᾶς ἔχετε πάντα στὸ πλεθρὸ σας σὰν πρόθυμους στρατιῶτες γιὰ τὸ θρίαμβόν τῆς Ἰδέας, τῆς ἀπύλυτης κυριάρχισσας, πού γίνεται ἐθνοσώστρα σὰ βρεθεῖ ἓνα ἔθνος νάκούσῃ τῇ φωνῇ τῆς.

Μὲ ὑπόληψη

ΓΑΗΓΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΘΗΣ Nordendstr. 13) Πρ
ΚΩΣΤΑΣ ΜΑΡΓΑΡΗΣ
Θ. ΝΑΣΗΣ ΤΣΑΓΚΟΥΛΗΣ
ΣΠΥΡΟΣ ΚΟΥΤΣΟΓΛΑΣ

Υ. Γ. Ἀπὸ τὸ γράμμα μας μπορεῖτε νὰ κάμμετε ὅποιαδήποτε χρῆση θέλετε, γιατί δὲ φοβούμαστε νὰ διαλαλήσουμε τὴν Ἰδέαν μπροστὰ ἀπ' ὅλονε τὸν κόσμον.

ΘΑΛΑΣΣΙΝ : ΖΩΗ

ΓΙΑ ΤΟ ΦΙΛΟΤΙΜΟ

Ἡ μποζοῦ στὸν τόπον μας εἶναι τὸ γιαιτρικὸ τοῦ κρόνου. Πέφτει χιόνι πολὺ ; Δέκα-δεκαπέντε μιζέβονται μέσα σ' ἓνα καπηλειό, βάζουνε ρεφενέ, γεμίζουνε μιὰ στάμνα μὲ κρασί, ἔξ-ἔφτὰ ὀκάδες, ρίχνουνε λίγη ζάχαρη μέσα μαζί μὲ κανέλλα ἢ μοσχοκάρφι, τὴ βάζουνε ἕστερα στὴ φωτιά γιὰ βράσιμο, καί...λαχτάρα. Βράζει τὸ κρασί, καὶ σὲ λίγο ἔχουμε τὴ μποζοῦ πού διώχνει τὸ κρύον καὶ ξαπντίζει τὴ φτώχεια. Ὁξω φτώχεια, λοιπόν. Ἀρχίζουν ἕστερα οἱ θύμησης· ἀρχίζουνε τὰ παρ' ἀμύθια. Ἀρραδιάζονται τὰ βιάσανα, οἱ παληκαριές, τὰ γλέντια, οἱ δουλειές. Καὶ στὰ τελεφεταῖα, σὰν τὰ τσουγκρίζουν λιγούλακι ὁ τάδες μὲ κείνον δά, καὶ ἡ νύχτα σας. Τὸ καπηλειὸ κλείνει. Ἀβριο, ἂν λιγοστήμῃ τὸ κρύον, θᾶλλῃ ἐρημιά, γιατί τότε βρίσκονται δουλειές, ἄλλοιως—καλὴ σας μέρα καὶ πάλε. Ἀπόψε μπορεῖ καὶ νὰ χορέψουμε. Θὰ τὸ κάψουμε κιόλας. Θὰ φέρουμε καὶ τὸ μπάριμπα Σκουλὴ μὲ τὴ λιοῦρα του. Ἀπόψε, σὰν πάντα ὅταν ἔχη κρύον γερό. Ἔτσι, πού λέτε, εἴμαστε πάντα σὲ τάξη.

Τὶς προάλλες, στὸ πολὺ τὸ κρύον, ποῖχε περῶσει τοὺς δεκαπέντε βαθμούς, καθύμουνε μὲς στοῦ Κωστή τοῦ Βέκιου τὴν ταβέρνα. Παρέα μου εἴτανε κί-που δέκα, γέροι καὶ μεστοὶ μαζί καὶ παληκαρόπλια. Εἴχαμε ἀπόφαση γιὰ μποζοῦ, μὰ εἴτανε νωρὶς καὶ τὸ στρώσαμε στὰ λόγια ὥς πού νᾶφτανε τὸ κεντί. Τὸ μαγκαλάκι, πού δὲν ἀπολείπει ἀπὸ κανέναν καπηλειό, βιστοῦσε ἀρετικὴ ζέστα. Καθήσαμε, λοιπόν, γύρω του καὶ κουβεντιάζαμε. Ἀπὸ λόγον σὲ λόγον φτάσαμε καὶ σ' ἓνα ναβάγιο, τοῦ μιτωκοπεστιοῦ τοῦ καπετὰν Πυθάρη. Ὁ μπάριμπα Παντελής, ἀδρεφὸς τοῦ λοστρόμου τοῦ καραβιοῦ καὶ νάφτης, ὁ